

Κεφάλαιο 6. Κατευθύνσεις (Ειδικές, Γενικές)

Εισαγωγή

Η διαδικασία σχεδιασμού του Οράματος ενσωμάτωσε κριτικά τις βασικές προτάσεις που προέκυψαν από τη διάγνωση και τις διαβουλεύσεις αλλά και τις πιθανές διαδρομές εφαρμογής τους. Αυτή η μεθοδολογία συνέβαλλε ώστε το όραμα να μην αποτελεί μόνο έναν ιδεατό και επιθυμητό στόχο αλλά να εξασφαλίζει στο μέτρο του δυνατού υψηλό βαθμό εφικτότητας ως προς την υλοποίησή του.

Με βάση το στόχο της υλοποίησης του οράματος, επιχειρήθηκε η επεξεργασία και διατύπωση κατευθύνσεων ως απάντηση στα ζητήματα που θέτουν τα διακυβεύματα είτε ως αρνητικές είτε ως θετικές δυναμικές. Απ' αυτή την άποψη, οι κατευθύνσεις αποτελούν την πρώτη προσπάθεια καθορισμού ενός γενικού πλαισίου υλοποίησης του οράματος για την διατύπωση των οποίων λαμβάνονται υπόψη:

- α)** τα αποτελέσματα της διάγνωσης και οι αναλύσεις Swot,
- β)** ο προσδιορισμός των διακυβευμάτων,
- γ)** οι διαβουλεύσεις των τριών Συνεδρίων,
- δ)** η διατύπωση του οράματος,
- ε)** οι διεθνείς εμπειρίες, οι κοινοτικές πολιτικές και οι εθνικές στρατηγικές στοχεύσεις

Οι κατευθύνσεις ομαδοποιούνται σε δύο κατηγορίες: τις ειδικές και γενικές κατευθύνσεις. Και οι δύο αυτές κατηγορίες προσανατολισμού δεν είναι περιοριστικές. Ο ρόλος τους είναι να παράσχουν ένα πλαίσιο αναφοράς για την ΕΣΑΟΚ. Πρέπει να προσληφθούν ως εργαλείο υποστήριξης αποφάσεων. Υπό την έννοια αυτή, αντανakλούν μια πρώτη προσπάθεια επιχειρησιακής ερμηνείας και εξειδίκευσης του οράματος.

Οι ειδικές κατευθύνσεις (ΕΚ)

Οι παρακάτω **ειδικές κατευθύνσεις (ΕΚ)** απαντούν στα θεματικά/τομεακά διακυβεύματα. Έχουν κυρίως, βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και προσδιορίζουν επιχειρησιακά και χρονικά το πλαίσιο παρέμβασης της εφαρμογής τους. Οι ΕΚ αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα σε παρεμβάσεις που ενσωματώνουν στόχους, αξίες και κριτήρια και είναι καθοριστικές για την εκκίνηση της διαδικασίας μιας ολοκληρωμένης, εδαφικής και βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής. Επίσης, αναφέρονται στην κάλυψη ουσιαστικών αναγκών για την βελτίωση της λειτουργικότητας του χώρου της περιοχής και την ενσωμάτωσή της σε μια αναπτυξιακή διαδικασία. Οι ΕΚ λαμβάνουν υπόψη τη διάγνωση των βασικών τομέων της περιοχής η οποία εντοπίζει τα αδύνατα και δυνατά σημεία τους και τους στόχους που θέτουν οι εθνικές και

κοινοτικές στρατηγικές. Τελικά, προκύπτουν θέματα στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της περιοχής του Τροόδους γύρω από τα οποία οι ΕΚ ομαδοποιούνται, όπως:

- α)** συγκράτηση και προσέλκυση πληθυσμού (ΕΚ1: υποδοχή, απασχόληση νέου πληθυσμού)
  - β)** αξιοποίηση των πόρων και αύξηση της προστιθέμενης αξίας (ΕΚ2: βιώσιμη και ανταγωνιστική οικονομία),
  - γ)** συμβολή του χωροταξικού σχεδιασμού στη λειτουργικότητα της πολυκεντρικής οικιστικής οργάνωσης (ΕΚ3: οικιστική αναδιοργάνωση, εξυπηρετήσεις, χωροταξικός σχεδιασμός)
  - δ)** αποτελεσματική διαχείριση του περιβάλλοντος (ΕΚ4: Διαχείριση φυσικών πόρων και περιβάλλοντος)
  - ε)** σύνδεση πολιτισμού και οικονομίας (ΕΚ5: ορεινός πολιτισμός και ταυτότητα)
  - στ)** η ενίσχυση των τοπικών μορφών συνεργασίας και συντονισμού κτλ. (ΕΚ6: διακυβέρνηση)
- Οι ειδικές κατευθύνσεις τροφοδοτούν και προσδιορίζουν τα θεματικά πεδία εστίασης των τακτικών στόχων του στρατηγικού σχεδιασμού.

Γενικές κατευθύνσεις (ΓΚ)

Η σύνθεση των ειδικών κατευθύνσεων επιτρέπει τη διατύπωση των **γενικών κατευθύνσεων (ΓΚ)**. Αυτές συμβάλλουν στον περαιτέρω απεγκλωβισμό από την τομεακή προσέγγιση η οποία θα εμπόδιζε διαφορετικά, τη χάραξη μιας ολοκληρωμένης αναπτυξιακής στρατηγικής όπως η ΕΣΑΟΚ. Πράγματι, οι ΓΚ προκύπτουν από μια διατομεακή και πολυσυστημική ανάλυση η οποία προσανατολίζει το ρόλο της ΕΣΑΟΚ προς την ενίσχυση της λειτουργικότητας του χώρου, την αρμονική διαχείριση των χρήσεων γης και την προαγωγή των συνεργειών μεταξύ των διαφόρων δυναμικών στοιχείων (παραγωγικά, κοινωνικά, κτλ.) της περιοχής.

Οι ΓΚ είναι μεσο-μακροπρόθεσμες προδιαγράφοντας τις μελλοντικές στοχοθετήσεις και προοπτικές της περιοχής. Για το λόγο αυτό θεωρούνται στρατηγικού χαρακτήρα και διαμορφώνουν ένα πλαίσιο διατομεακής και οριζόντιας παρέμβασης το οποίο θα αξιοποιηθεί για τη διατύπωση και τη διασύνδεση των στρατηγικών στόχων της ΕΣΑΟΚ. Συμβάλλουν στον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό για τη βιώσιμη και εδαφική ανάπτυξη της περιοχής και την πραγμάτωση του οράματος και αποτελούν οδηγό προσανατολισμού για την επικαιροποίηση της ΕΣΑΟΚ στο τέλος της Α' φάσης του επόμενου επιχειρησιακού σχεδίου (2024).

Οι ΓΚ προσδιορίζουν τις σχέσεις και διασυνδέσεις μεταξύ των στρατηγικών στόχων αλλά και τις διατομεακές εστιάσεις των τακτικών στόχων.